

Sygn. akt I.Ca 430/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 31 lipca 2015r.

Sąd Okręgowy w Suwałkach I Wydział Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSO Cezary Olszewski
Sędziowie:	SO Mirosław Kowalewski SO Jacek Sowul
Protokolant:	st. sekr. sąd. Ewa Andryszczyk

po rozpoznaniu w dniu 22 lipca 2015 roku w Suwałkach

na rozprawie

sprawy z powództwa **M. K.**

przeciwko (...) S.A. w W.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego (...) S.A. w W.

od wyroku Sądu Rejonowego w Suwałkach

z dnia 15 maja 2015r., sygn. akt I C 1218/14

I. Oddala apelację;

II. Zasądza od pozwanego (...) S.A. w W. na rzecz powoda M. K. kwotę 300 zł (trzysta złotych) tytułem kosztów zastępstwa procesowego przed Sądem II – giej instancji.

Sygn. akt: I. Ca. 430/15

UZASADNIENIE

Powód M. K. wystąpił przeciwko (...) S.A. w W. z pozwem o zapłatę kwoty 10.100,00 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 26 marca 2013 r. do dnia zapłaty tytułem częściowego odszkodowania za uszkodzenie jego pojazdu. Domagał się również zasądzenia na swoją rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa prawnego wg norm przepisanych.

Nakazem zapłaty wydanym w postępowaniu upominawczym dnia 12 czerwca 2014 r. w sprawie o sygn. akt I Nc 1140/14 Sąd Rejonowy w (...) żądanie powoda uwzględnił w całości, rozstrzygając jednocześnie o kosztach procesu w sprawie.

Od orzeczenia powyższego (...) S.A. w W. wniósł sprzeciw, zaskarżając je w całości i domagając się oddalenia powództwa oraz zasądzenia na swoją rzecz kosztów procesu (w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm

przepisanych), podnosząc, że już przed procesem w całości zrekompensował roszczenie powoda o naprawienie szkody zaistniałej w jego pojeździe poprzez zapłatę na jego rzecz kwoty 4.979,71 zł.

Wyrokiem z dnia 15 maja 2015 r. w sprawie o sygn. akt: I. C. 1218/14 Sąd Rejonowy w (...) zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 10.100,00 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 26 marca 2013 r. do dnia zapłaty, zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 3.722,00 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 2.417,00 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego oraz nakazał pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa (kasy Sądu Rejonowego w (...)) kwotę 191,07 zł tytułem brakujących wydatków w sprawie.

Z ustaleń faktycznych poczynionych przez Sąd Rejonowy wynika, że dnia 23 lutego 2013 roku doszło do kolizji drogowej, w wyniku, której uszkodzony został samochód marki A. (...) o nr rej. (...), stanowiący własność M. K.. Sprawca kolizji, w dacie zdarzenia korzystał z ochrony ubezpieczeniowej w zakresie obowiązkowego ubezpieczenia posiadaczy pojazdów mechanicznych w (...) S.A. w W..

Po zgłoszeniu przez M. K. szkody w pojeździe ubezpieczyciel przystąpił do jej likwidacji. Po sporządzeniu zakresu uszkodzeń i sporządzeniu kalkulacji, wysokość powstałej w pojeździe poszkodowanego szkody, Towarzystwo (...) ustaliło na kwotę 4.979,71 zł. Wyżej wymieniona kwota została wypłacona M. K..

Nie zgadzając się z wysokością wypłaconego odszkodowania, poszkodowany zlecił rzeczoznawcy z zakresu techniki motoryzacyjnej sporządzenie ekspertyzy mającej na celu ustalenie kosztów naprawy jego auta. W ekspertyzie tej rzeczoznawca wysokość kosztów naprawy na kwotę 18.613,05 zł.

W toku postępowania Sąd Rejonowy ustalił, że wysokość kosztów naprawy pojazdu R. M. niezbędnych do przywrócenia go do stanu sprzed kolizji ukształtowała się na poziomie 18.460,98 zł.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Rejonowy zważył naprawienie szkody powstałej w mieniu powoda winna polegać na zapłaceniu mu kwoty odpowiadającej wysokości kosztów koniecznych (celowych, ekonomicznie uzasadnionych) do przywrócenia samochodu do stanu poprzedniego.

W związku z powyższym, Sąd Rejonowy dopuścił dowód z opinii biegłego z zakresu mechaniki samochodowej J. P.. W świetle w/w opinii, Sąd I instancji zwrócił uwagę, że wysokość kosztów naprawy pojazdu powoda pozostających w związku z kolizją z dnia 23 lutego 2013 r. została oszacowana na kwotę 18.613,05 zł. Uzasadniając wysokość w/w kwoty biegły wyjaśnił, że każde zdarzenie o charakterze kolizyjnym ma ujemny wpływ na wartość rynkową pojazdu. Użycie części oryginalnych nie podniesie wartości pojazdu powoda w stosunku do jego wartości przed tym zdarzeniem. Ponadto tylko zastosowanie oryginalnych części zamiennych, mogłoby przywrócić pojazd do stanu sprzed szkody pod względem technologicznym, estetycznym i bezpieczeństwa dalszego użytkowania. Warunkiem niezbędnym do osiągnięcia takiego stanu jest zastosowanie technologii naprawy zgodnej z technologią wymaganą przez producenta.

Sąd Rejonowy przytoczył również wyjaśnienia biegłego skierowane do zastrzeżeń stron złożonych do jego opinii. Odwołując się do zastrzeżeń pozwanego, podniósł, że zawarty w opinii zasadniczej kontrolny kosztorys naprawy pojazdu został sporządzony z uwzględnieniem części oryginalnych OE, dostępnych części alternatywnych z oznaczeniem (...) oraz części zamiennych z oznaczeniem (...) oparty o system A.. Do odbudowy pojazdów powypadkowych zastosowanie zamienników obniża koszty naprawy, lecz nie rekompensuje poniesionej szkody. Zdaniem biegłego tylko części oryginalne dają gwarancje należytej jakości i prawidłowego współdziałania z pozostałymi podzespołami i elementami samochodu powoda. Odwołując się natomiast do zarzutów zgłoszonych przez powoda, biegły wyjaśnił m. in. iż w obu wariantach kosztorysów zawartych w opinii zasadniczej przyjęto takie same wartości, zakresy naprawy jak również stawki blacharsko-lakiernicze. Uzasadniony koszt naprawy pojazdu powoda przy zastosowaniu części oryginalnych jest taki sam jak ustalony w opinii zasadniczej tj. 18.460,98 zł.

Ustosunkowując się natomiast do okoliczności podnoszonych przez ubezpieczyciela, Sąd Rejonowy wskazał, że nie można uznać jakoby części zamiennie alternatywne były porównywalne co do jakości i trwałości z częściami zamiennymi oryginalnymi. Materiał, z którego są wykonane części alternatywne, jest bowiem z reguły gorszej jakości

aniżeli materiał, z jakich wykonane zostają części oryginalne. Poza tym części alternatywne niejednokrotnie nie komponują się ze sobą i pozostałymi elementami naprawianego auta. Tymczasem o przywróceniu uszkodzonego pojazdu do stanu poprzedniego (tj. stanu sprzed kolizji) można mówić jedynie wówczas, gdy stan tego pojazdu po dokonanej naprawie odpowiada pod każdym względem (stan techniczny, zdolność użytkowa, części składowe, trwałość, wygląd estetyczny itp.) stanowi tegoż pojazdu sprzed wypadku. Ponadto samochód powoda jako samochód „pokolizyjny”, nawet po najbardziej starannej naprawie, na rynku oceniany będzie jako pojazd mniej wartościowy od pojazdu tej samej marki, w zbliżonym wieku i stanie technicznym, który nigdy nie został uszkodzony. Użycie do naprawy pojazdu części zamiennych alternatywnych dodatkowo jeszcze, obniżyłoby tę wartość, co - zdaniem Sądu Rejonowego - przemawia za zasadnością kalkulowania kosztów naprawy auta przy uwzględnieniu cen części oryginalnych.

W konsekwencji Sąd Rejonowy przyjął, że w związku z kolizją z dnia 23 lutego 2013 r. powodowi przysługuje odszkodowanie w kwocie 18.460,98 zł. Kwota ta odpowiada bowiem wartości kosztów naprawy tego pojazdu pozostających w związku przyczynowym z przedmiotową kolizją i niezbędnych do przywrócenia pojazdu do stanu sprzed wypadku. Mieści się zatem w zakresie odpowiedzialności odszkodowawczej spoczywającej na pozwanym (art. 361 k.c. i 363 k.c. w zw. z art. 36 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych). Biorąc jednak pod uwagę fakt, że jeszcze przed procesem pozwany zapłacił powodowi kwotę 4.979,71 zł Sąd uznał, iż należne powodowi odszkodowanie wynosi 13.481,27 zł (18.460,98 zł - 4.979,71 zł). Uwzględniając zaś zakres roszczenia, Sąd Rejonowy zasądził na rzecz powoda kwotę 10.100,00 zł.

O odsetkach Sąd Rejonowy orzekł mając na uwadze art. 14 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz.U. nr 124, poz. 1152) w zw. z art. 481 §1 k.c.

O kosztach procesu Sąd Rejonowy orzekł stosownie do treści art. 98 k.p.c. w zw. z § 6 pkt 5 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U. Nr 163 poz. 1349 z późn. zm.). W ocenie Sądu Rejonowego, zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu, pozwany jako strona przegrywająca, winien zwrócić powodowi wszelkie wyłożone przez niego koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw, na które złożyły się: opłata sądowa od pozwu (505,00 zł), wynagrodzenie fachowego pełnomocnika, który go reprezentował (2.417,00 zł), zaliczka za poczet opinii biegłego sądowego (800,00 zł) - łącznie 3.722,00 zł. O brakujących kosztach w wysokości 191,07 zł (brakujące wynagrodzenie biegłego sądowego), Sąd Rejonowy rozstrzygnął na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. Nr 167, poz. 1398 z późn. zm.) w zw. z art. 98 k.p.c.

Powyższy wyrok w zakresie pkt I (co do kwoty 2.913,19 zł), II i III zaskarżył pozwany (...) S.A. w W., zarzucając mu:

1) naruszenie prawa materialnego przez błędną jego wykładnię i niewłaściwe zastosowanie art. 363 § 1 k.c. poprzez przyjęcie, że odpowiednią sumą pieniężną z tytułu naprawienia przedmiotowej szkody jest kwota 18.460,98 zł (wyliczony przez biegłego sądowego koszt naprawy uwzględniający ceny części zamiennych oryginalnych) w sytuacji, gdy w sprawie istnieją podstawy do przyjęcia wariantu II opinii biegłego sądowego w kwocie 12.166,50 zł brutto z zastosowaniem części oryginalnych i niektórych części zamiennych alternatywnych,

2) sprzeczność istotnych ustaleń z treścią zebranego materiału dowodowego wskutek naruszenia przepisów postępowania, które mogło mieć wpływ na wynik sprawy, a mianowicie art. 233 § 1 k.p.c. przez dokonanie oceny dowodów w sposób nie wszechstronny i sprzeczny z zasadami doświadczenia życiowego poprzez nieuwzględnienie faktu, że w opinii biegłego sądowego w wariantcie II są wyszczególnione, obok części oryginalnych, także części zamienne wyprodukowane przez producenta dostarczającego dany element na pierwszy montaż (Q), które są takimi samymi częściami jak oryginalne, pochodzą od tego samego dostawcy części, ale bez znaku producenta samochodu,

a tym samym są to części o tzw. „o porównywalnej jakości”, których zastosowanie jest celowe i ekonomicznie uzasadnione.

Wskazując na powyższe, skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez zmianę przyznanej w pkt I wyroku kwoty 10.100,00 zł na kwotę 7.186,81 zł i oddalenie powództwa w pozostałej części wraz ze zmianą dotyczącą kosztów postępowania przed Sądem I instancji (pkt II i III) poprzez stosunkowe ich rozdzielanie według norm przepisanych oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania apelacyjnego według norm przepisanych, z uwzględnieniem wyodrębnionych kosztów zastępstwa procesowego, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu do ponownego jej rozpoznania wraz z rozstrzygnięciem o kosztach postępowania przed Sądem II instancji.

W odpowiedzi na apelację, powód wniósł o jej oddalenie oraz zasądzenie na jego rzecz od pozwanego kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych przed Sądem II instancji.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja nie zasługiwała na uwzględnienie, a podniesione w niej zarzuty były nieuzasadnione.

Ustalenia faktyczne Sądu I instancji są prawidłowe, znajdują pełne odzwierciedlenie w zgromadzonym materiale dowodowym ocenionym starannie i wnikliwie, bez naruszenia granic swobodnego uznania sędziowskiego (art. 233 § 1 k.p.c.), w związku z czym Sąd Okręgowy przyjmuje je za własne i czyni podstawą swego rozstrzygnięcia.

Strona powodowa dochodziła w niniejszym postępowaniu odszkodowania za skutki kolizji z dnia z dnia 26 lutego 2013 r., w wyniku której doszło do uszkodzenia samochodu marki A. (...) o numerze rejestracyjnym (...) stanowiącego własność M. K..

Fakt powstania szkody, jak również odpowiedzialność (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W., co do zasady nie były w sprawie sporne. Również zakres prac koniecznych do przywrócenia pojazdu do daty sprzed kolizji drogowej nie był kwestionowany. Spór między stronami sprowadzał się wyłącznie do ustalenia wysokości powstałej szkody, a tym samym należnego stronie powodowej odszkodowania. Strona pozwana kwestionując wyłącznie zasadność przyjęcia dla ustalania odszkodowania cen części oryginalnych, podniosła w tym zakresie zarzuty naruszenia przez Sąd I instancji art. 233 § 1 k.p.c. oraz art. 363 § 1 k.c.

W pierwszej kolejności wskazać należało, wbrew stronie apelującej, iż Sąd Rejonowy przeprowadził prawidłowo postępowanie dowodowe i w sposób zgodny z zasadą wyrażoną w art. 233 § 1 k.p.c., ocenił je według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału. Zarzut naruszenia powyższego przepisu wymaga wskazania, które zasady oceny dowodów zostały naruszone i w jaki sposób oraz jaki miało to wpływ na rozstrzygnięcie sprawy. Jedynie wykazanie istotnych błędów logicznego rozumowania, sprzeczności z doświadczeniem życiowym lub pominięcia dowodów prowadzących do odmiennych wniosków może doprowadzić do oceny naruszenia przez sąd art. 233 k.p.c. (por. wyrok SN z 22 września 2005 r., sygn. akt IV CK 86/05, Lex nr 187100). Za niewystarczające dla odniesienia oczekiwanego skutku, uznać należy oparcie zarzutów apelacji na własnym przekonaniu strony o innej, niż przyjął sąd wadze, doniosłości poszczególnych dowodów i ich odmiennej ocenie niż ocena sądu (por. wyrok SN z 6 listopada 1998r., II CKN 4/98). Ocena mocy i wiarygodności dowodów mogłaby być skutecznie podważona w postępowaniu odwoławczym tylko wówczas, gdyby wykazano, że zawiera ona błędy logiczne, wewnętrzne sprzeczności. Uchybień takich w dokonanej przez Sąd Rejonowy ocenie dowodów nie sposób się dopatrzeć.

Wskazać trzeba, iż zgodnie z art. 822 k.c., w wyniku zawarcia umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej, zakład ubezpieczeń zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, wobec których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo osoba, na rzecz której została zawarta umowa ubezpieczenia. Świadczenie ubezpieczyciela obejmuje zapłatę sumy pieniężnej odpowiadającej

wysokości poniesionej przez poszkodowanego szkody (art. 805 k.c.). Wysokość zaś odszkodowania należy ustalać według zasad określonych w art. 361 k.c. i art. 363 k.c.

Przepis art. 361 § 1 k.c. stanowi, iż zobowiązany do odszkodowania ponosi odpowiedzialność tylko za normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego szkoda wynikła. Wedle zaś § 2 w powyższych granicach, w braku odmiennego przepisu ustawy lub postanowienia umowy, naprawienie szkody obejmuje straty, które poszkodowany poniósł, oraz korzyści, które mógłby osiągnąć, gdyby mu szkody nie wyrządono. Zgodnie zaś z art. 363 § 1 k.c. naprawienie szkody powinno nastąpić, według wyboru poszkodowanego, bądź przez przywrócenie stanu poprzedniego, bądź przez zapłatę odpowiedniej sumy pieniężnej. Jednakże gdyby przywrócenie stanu poprzedniego było niemożliwe albo gdyby pociągało za sobą dla zobowiązanego nadmierne trudności lub koszty, roszczenie poszkodowanego ogranicza się do świadczenia w pieniądzu. Nie budzi wątpliwości, że skoro odszkodowanie pieniężne ma pełnić taką samą funkcję jak przywrócenie do stanu poprzedniego, to jego wysokość powinna pokryć wszystkie celowe i ekonomicznie uzasadnione wydatki niezbędne dla przywrócenia stanu poprzedniego uszkodzonego pojazdu. Podkreślić też trzeba, jak słusznie zauważył Sąd Rejonowy, że przywrócenie stanu poprzedniego ma miejsce, jeżeli stan pojazdu po naprawie pod każdym istotnym względem (stanu technicznego, zdolności użytkowania, części składowych, trwałości, wyglądu estetycznego itd.) odpowiada stanowi pojazdu przed uszkodzeniem. Przywrócenie stanu poprzedniego uszkodzonego pojazdu wiąże się z reguły z koniecznością wymiany elementów, które uległy zniszczeniu. Zgodnie z orzecznictwem Sądu Najwyższego zakład ubezpieczeń zobowiązany jest na żądanie poszkodowanego do wypłaty, w ramach odpowiedzialności z tytułu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadacza pojazdu mechanicznego, odszkodowania obejmującego celowe i ekonomicznie uzasadnione koszty nowych części i materiałów służących do naprawy uszkodzonego pojazdu (uchwała SN z dnia 12 kwietnia 2012 r., III CZP 80/11, OSNC 2012, nr 10, poz. 112). Sąd Najwyższy uznał w wyniku wykładni art. 361 § 2 k.c. i art. 363 § 2 k.c., że ubezpieczyciel, powinien ustalić odszkodowanie w kwocie, która zapewnia przywrócenie pojazdu do stanu sprzed zdarzenia wyrządzającego szkodę jako całości. Przywrócenie do takiego stanu oznacza, że pojazd ma być sprawny technicznie i zapewnić poszkodowanemu komfort jazdy, w takim stopniu, jak przed zdarzeniem. Jeżeli w tym celu należy wymienić uszkodzoną część, to niewątpliwie jest to normalne następstwo działania lub zaniechania, z którego szkoda wynikła, w rozumieniu art. 361 § 1 k.c. Przy założeniu, że nie da się jej naprawić w taki sposób, aby przywrócić ją do stanu sprzed zdarzenia wyrządzającego szkodę, część ta musi zostać zastąpiona inną nową częścią.

Dodatkowo należy przypomnieć, że z chwilą liberalizacji rynku usług motoryzacyjnych za sprawą wejścia w życie rozporządzenia Komisji (WE) Nr (...)z dnia 31 lipca 2002 r. w sprawie stosowania art. 81 ust. 3 Traktatu do kategorii porozumień wertykalnych i praktyk uzgodnionych w sektorze motoryzacyjnym ((...) (...), z dnia 1 sierpnia 2002 r.) oraz implementującego je Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 stycznia 2003 r. w sprawie wyłączenia określonych porozumień wertykalnych w sektorze pojazdów samochodowych spod zakazu porozumień ograniczających konkurencję (Dz. U. 2003 r. Nr 38 poz. 329), wśród ubezpieczycieli wykształciła się praktyka ustalania wysokości odszkodowania za szkodę w pojeździe według cen części nieoryginalnych, nawet jeśli uszkodzeniu uległy części oryginalne pochodzące bezpośrednio od producenta pojazdu, a poszkodowany nie wyraził zgody na ustalenie świadczenia odszkodowawczego według cen części alternatywnych. Unormowania tych Rozporządzeń obowiązujących do dnia 31 maja 2010 r., których odpowiednikami są unormowania Rozporządzenia Komisji (UE) Nr (...) z dnia 27 maja 2010 r. w sprawie stosowania art. 101 ust. 3 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do kategorii porozumień wertykalnych i praktyk uzgodnionych w sektorze pojazdów silnikowych (Dz. Urz. (...)z dnia 28 maja 2010 r. - dalej „Rozporządzenie (...)”) oraz Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 8 października 2010 r. w sprawie wyłączenia określonych porozumień wertykalnych w sektorze pojazdów samochodowych spod zakazu porozumień ograniczających konkurencję (Dz. U. 2010 r. Nr 198 poz. 1315) umożliwiły nabywanie części „o porównywalnej jakości”.

W związku z tym wątpliwości zaczął budzić zakres obowiązku ubezpieczyciela odnośnie do pokrywania kosztów naprawienia szkody ze względu na rodzaj użytych części. W tym aspekcie trzeba przede wszystkim podkreślić, że zawarte w wymienionych Rozporządzeniach definicje, różnicujące rodzaje części zamiennych, zostały określone na potrzeby tych aktów prawnych, a nie systemu naprawienia szkody podlegającego zasadom art. 361 i art. 363 k.c.

Nie mogą być zatem traktowane jako upoważniające ubezpieczyciela do powołania się na możliwość zwolnienia się z obowiązku naprawienia szkody przez zapłatę równowartości części „o porównywalnej jakości” z częściami oryginalnymi. Tytułem uzupełnienia należy wskazać, że przepisy Rozporządzeń - jak wskazuje się w doktrynie i orzecznictwie sądów powszechnych - zmierzają do zapewnienia większej konkurencji na rynku kupna i sprzedaży części zamiennych oraz na rynku usług naprawy i konserwacji pojazdów, i w tym celu przewidują m. in. zakaz porozumień - uzgodnionych między producentami pojazdów a autoryzowanymi dystrybutorami (warsztatami) albo między producentami pojazdów a dostawcami części zamiennych - ograniczających możliwość dostarczania części zamiennych niezależnym warszatom lub dystrybutorom albo ostatecznym użytkownikom, zakaz porozumień ograniczających uprawnienia dystrybutora lub autoryzowanego warsztatu do zaopatrywania się w oryginalne części zamienne lub części zamienne o porównywalnej jakości u przedsiębiorców innych niż dostawca oraz zakaz porozumień między producentem pojazdów a dostawcą komponentów do pierwotnego montażu tych pojazdów, ograniczających możliwość dostawcy do umieszczania swojego znaku towarowego (znaku firmowego, logo) na dostarczanych komponentach lub częściach zamiennych. Uregulowania te jak już zaznaczono dotyczą jedynie wymienionych w nich porozumień i w żaden sposób nie ograniczają praw poszkodowanego do żądania ustalenia odszkodowania z uwzględnieniem cen części oryginalnych (por. uzasadnienie postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 20 czerwca 2013 r., III CZP 85/11, OSNC 2013/3/37).

Rozstrzygając tę kwestię należy zatem przyjąć za punkt wyjścia, że zasadą powinno być ustalanie odszkodowania według części oryginalnych. Z założenia bowiem wykorzystanie właśnie takich części zapewnia przywrócenie pojazdowi stanu poprzedniego pod wszystkimi istotnymi względami. W konsekwencji, w sprawie o odszkodowanie za szkodę w pojeździe mechanicznym, gdy w następstwie kolizji uszkodzeniu uległy części oryginalne i zachodzi konieczność ich wymiany na nowe, poszkodowanemu co do zasady powinno przysługiwać prawo do odszkodowania ustalonego według cen części oryginalnych pochodzących bezpośrednio od producenta pojazdu. Uprawnienie to jest niezależne od wieku pojazdu, stanu jego wyeksploatowania i faktu, że w obrocie dostępne są również tzw. części alternatywne, a więc najogólniej je określając - części zamienne nie będące częściami oryginalnymi, w tym tzw. części (...) - o jakości porównywalnej do oryginalnych, a więc nie niższej pod względem parametrów technicznych. Dzięki bowiem naprawie dokonanej z wykorzystaniem części oryginalnych stan samochodu jest - pod względem technicznym, użytkowym, trwałości i estetyki - najbardziej zbliżony do jego stanu sprzed kolizji (oczywiście jeśli pojazd ten uprzednio posiadał zamontowane części oryginalne bezpośrednio pochodzące od producenta pojazdu), co odpowiada zasadzie pełnego odszkodowania.

W przedmiotowej sprawie konieczność zastosowania części nowych nie budziła wątpliwości, zasadnym zatem pozostawało ustalenie rodzaju części zamiennych, których ceny winny być brane pod uwagę przy ustalaniu należnego stronie powodowej odszkodowania.

Jak już wyżej wskazano, poszkodowany może żądać od ubezpieczyciela kwoty odpowiadającej wszelkim celowym i ekonomicznie uzasadnionym wydatkom służącym do przywrócenia stanu poprzedniego, przy czym koszty te muszą być jednak odnoszone do każdego indywidualnego przypadku.

Zgodnie z opinią biegłego sądowego J. P. dla przeprowadzenia naprawy samochodu powoda do naprawy zakwalifikowane zostały następujące elementy: oklejenie szyby drzwi PP i błotnik, natomiast do lakierowania: błotnik prawy i lewy, zderzak przedni, pokrywa komory silnika, drzwi i osłona mechaniczna wycieraczek lewa i prawa. Z kolei do wymiany zakwalifikowano 21 elementów szczegółowo wskazanych w opinii (k. 123). Zakres elementów podlegających wymianie, naprawie oraz lakierowaniu nie był kwestionowany przez żadną ze stron.

W świetle opinii biegłego wynika również, że w pojeździe powoda przed zaistnieniem szkody zamontowane były oryginalne części samochodowe, pochodzące z sieci producenta pojazdu, nieskorodowane i nieuszkodzone. Dodatkowo biegły wyjaśnił, że stosując części alternatywne w stosunku do oryginalnych, osiągnięcie odpowiedniej skuteczności naprawy, może okazać się nieco trudniejsze, (czasami niemożliwe), ze względu na różnice dotyczące parametrów technicznych, (fizycznych i chemicznych), m. in. w jakości, (precyzyjności kształtu), części zamiennych w stosunku do oryginałów, mniejszej odporności na warunki atmosferyczne, w tym niskie temperatury, (twardnienie

elementów z tworzyw sztucznych, sztywność, pękanie itp). Pojawiające się problemy w większości przypadków dotyczą prawidłowego współdziałania z pozostałymi podzespołami pojazdu. W przypadku wymiany np.: zderzaka przedniego, kraty wlotu powietrza pochodzenia nieoryginalnego, (alternatywnego), błotników itp. występują trudności w dopasowaniu elementów do nadwozia, (m. in.: spasowania szczelin między zamiennikiem, np.: zderzakiem a błotnikami przednimi L i P, otworami reflektorów itp.) i w konsekwencji wydłuża się czas naprawy w stosunku do czasu technologicznie przewidzianego, (wzrost kosztu robocizny poprzez wykonanie szeregu pracochłonnych modyfikacji) i jednocześnie pogarszają jakość wykonanej naprawy. Ponadto istnieją grupy części alternatywnych które pomimo, że nie przywracają pojazdu do sprawności i funkcjonalności pod względem technicznym, to jednocześnie znacznie obniżają stan bezpieczeństwa kierowcy i innych uczestników ruchu oraz wyglądu pojazdu sprzed wypadku. Do tej grupy należy zaliczyć elementy oświetlenia zewnętrznego pojazdu. Różne rodzaje odbłyśników i szyb o różnych przezroczystościach zastosowanych w częściach oryginalnych i tzw. zamiennikach, powodują różnice w barwie oraz przepuszczalności strumienia światła. Od prawidłowości działania obu reflektorów zależy w dużej mierze mało męcząca jazda po zmroku oraz stan bezpieczeństwa wszystkich uczestników ruchu drogowego. W przypadku wymiany elementów wyposażenia elektrycznego lub elektronicznego, może dochodzić do „fałszowania” sygnałów pochodzących od tych urządzeń, a co za tym idzie, błędnego działania innych zespołów, a przede wszystkim pojawieniem się błędów systemowych komputera, mogących mieć znaczenie w prawidłowym funkcjonowaniu mechanizmów pojazdu, mających wpływ na bezpieczeństwo w ruchu drogowym. Biegły podkreślił, że tylko części oryginalne, pod każdym istotnym względem, (tożsamości parametrów technicznych, w szczególności co do właściwości chemicznych i fizycznych, identyczności co do zdolności użytkowania, tej samej trwałości, o tym samym poziomie bezpieczeństwa, tożsamości wyglądu estetycznego, etc.), dają gwarancję należytej jakości i prawidłowego współdziałania z pozostałymi podzespołami i elementami samochodu powoda.

W świetle wyżej przytoczonej argumentacji, w ocenie Sądu Okręgowego, Sąd Rejonowy zasadnie posiłkując się opinią biegłego sądowego dokonał kalkulacji odszkodowania przy zastosowaniu cen części oryginalnych w odniesieniu do wszystkich części. Należy podzielić stanowisko, że do odbudowy pojazdu powypadkowego zastosowanie zamienników, obniża koszty naprawy, lecz nie redukuje poniesionej szkody. Poza tym, po wykonanej naprawie w oparciu o nieoryginalne zespoły lub części zamienne szczególnie, których oznakowanie jest widoczne (np. elementy oświetlenia pojazdu, szyby pojazdu), prawdopodobieństwo „zbycia” pojazdu ulega zmniejszeniu w stosunku do innych pojazdów tego samego typu, wyposażonych w części pochodzące z sieci producenta pojazdu. Wartość rynkowa pojazdu ulega obniżeniu. Uwzględniając powyższe, brak jest podstaw do przyjęcia, że naprawa pojazdu przy użyciu oryginalnych części zamiennych okazałaby się nieuzasadniona, by wskutek ich użycia wartość pojazdu jako całości wzrosła oraz, że koszty naprawy pojazdu przekroczą jego wartość handlową. Konkludując powyższe uznać należy, że wymiana uszkodzonych części oryginalnych, częściami tego rodzaju w możliwie najbliższy sposób przywraca stan technicznej używalności pojazdu do stanu sprzed szkody i naruszone potrzeby poszkodowane co do posiadania pojazdu mechanicznego określonej marki, do określonego producenta, w tym częściach składowych bezpośrednio pochodzących od producenta pojazdu (por. wyrok SN z dnia 19 lutego 2003 r., V CKN (...) Lex nr(...)).

Mając na względzie powyższe, zdaniem Sądu II instancji, zasadnym pozostawało dokonanie przez Sąd Rejonowy kalkulacji szkody w oparciu o ceny części oryginalnych w odniesieniu do każdej z nich, ich bowiem zastosowanie było celowe i ekonomicznie uzasadnione w niniejszej sprawie. Tym samym tak ustalona kwota odszkodowania jest odpowiednią w świetle art. 363 § 1 k.c., odpowiadającą kosztom naprawy samochodu.

W tym stanie rzeczy zdaniem Sądu II instancji za punkt wyjścia do ustalenia odszkodowania należało przyjąć pełny koszt naprawy pojazdu przy zastosowaniu cen wszystkich części oryginalnych (18.460,98 zł brutto), jak zasadnie uznał Sąd I instancji, wskazanym w apelacji przepisom nie uchybiając.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Okręgowy uznając apelację za nieuzasadnioną, na podstawie art. 385 k.p.c., orzekł jak w punkcie I sentencji.

O kosztach w postępowaniu apelacyjnym, jak w punkcie II sentencji wyroku, rozstrzygnięto na podstawie przepisu art. 98 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. oraz § 13 w zw. z § 6 pkt 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28

września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. z 2013 r., poz. 461).